

اشتراد
اسکی

تومرو: ۱۲۹

اداره خانه

ایستانبول ، جغال اوغلنده
اجتهاد نهوی

« Idjtihad » Constantinople

اونه بشجی منه تأسیسه

اجتهاد

حریت فکریه یه خادم

هفته لوق اجتماعی ، اقتصادی ، ادبی مجموعه

۷ تشرین ثانی ۱۹۱۸

آبونه

سنه لك : ۲۵۰ غروش

آلتی آیلوق : ۱۳۰ »

تلفون : ایستانبول ۸۶۵

نسخه سی • غروش در

سرگذشته می اوزون اوزادی به آ کلامیه جف. ذاتاً
عشقك يالكنز برحكايه سی وارد ر وھپ اودر : اوکا
راست كمش وسومشیدم ؛ ھپسی بوقادار .

وبریل ، محبتي ، قولاری ، نوازشی ، باقیشی ، آنکلی
سوزلری ایچنده ؛ اوکاعاند اولان هرشی ایچنده صاریلی .
باغلی ، قابالی اوپله بر صورتده یاشامشیدم که آرتیق اطرافده
کیجه ویا کوندوز اولدیغی ، صاغ ویا اولو بولوندیغی .
اسکی دنیا من اوزرینده می یوقسه باشقه برعالم اوستنده می
یاشادیغی بیلمیوردم .

وایشته شیمدی او اولمش ! ناصل ؛ بیلمیورم .
بیله میورم . یاغورلو بر آقشام ایصالتمش اولدیغی حالده
اوینه عودت ایتش و ایرته سی کون بر اوکسور و که
طوتولمشدی . بر هفته قدر اوکسوردی ویا ناغده دوشدی .
نه اولدی بیله میورم .

دوقورلر کلیر ، بر شیر یازار و کیدرلردی . علاجلری
کتیریرلر و بر قالدین اوکا ایچیریدی . آلری صیجاق
آنی آتشی و رطوبتلی ، باقیشی پارلاق و حزین ایدی .
کندیسنه سوز سویله یوردم ، اوده بکا جواب ویزیوردی .
فقط نه لر سویله شیوردك ؟ بیله میورم . ھپسی اونوتدم .
ھپسی ، ھپسی .

اولدی ؛ کوچوك صولوغنی ، يك ضعیف جیقان
کوچوك صولوغنی ، صوکنجیسی پك ایی خاطر لایورم .
خسته باقیچی قالدین بردن بره . آ ! ، دیه باغیرمشیدی .
آکلادم ، آکلادم .

آرتیق ھپج برشی بیلمك ایسته مدم . ھپج برشی .
یالکنز قارشیمده شو سوزی سویله یین بر باباس کوردم .
« سزك مه تره سسکز . » اونی تحقیر ایدیور ظن ایتدم .
مادام که او اولمشدی ، آرتیق بونی بیلمك کیسه نك حق
یوقدی . بابایی قوغدم . باشقه بر باباس ، حایم ، ایی
برییی کلدی . بکا اوندن بحث ایدرکن آغلادم .

دفعی ایچون بکا بیک شی طانیشدیلر . آرتیق بیله میورم .
بونسکه برابر نابوتك قاغانی میخدارکن چکیچ ضرر .

اوزمان ظن ایدیوردم که : اتحاد و ترقینك زمامدارانی
حکومتدن آیری قالدقلری شو صیرالده ، دورت
سنه دن بری دوشوندکلرینی و سویله دکلرینی ، یازدقلرینی
ویا بدقلرینی ذهنلرندن و کوزلرندن کچیره جکلر ... و تکرار
مقام اقتداره کلدکلری وقت اسیکی خطا و غفلتلی
آ کلامیه رق خط حرکتلرینی ده کیشیدره جکلر ..

شیمیدی بویوک بر تأثرله کوریورم که ، بونی ظن
ایتمکله چوق آلدانتمش : سز مقام اقتداره ، ھپج محاسبه
نقش بامعاده ، ھپج بهیمرت و انقباه قازانماده کلمشسکز .
مالا کوزلر بکندره قورونگی فرقه کوزلکلری طائیور ،
مالا نه نکلری هر شیمه زیاده فرقدك مضافی ایل
اشغال ایدورم سسکز

دقت ایدیکه ، طلعت بك ، دقت ایدیکه تاریخ ،
« اتحاد و ترقي ، کنربسی بانامو ایوره مملکتی اولمیردی »
برمیسونه !

۲۷ حزیران ۱۳۲۹

م . ساطع

— اولو —

[ھله]

— گمی دومو باسان —

اونی جیلدیراسی به سومشدم . انسان نیچین سوره ؟
دنیا ده بر موجوددن باشقه سی کورمه مک ، عقلنده
بردوشونجه ، قلبنده بر آرزو ، آغزند بر اسمدن باشقه
برشی بولاماق نه قدر غریب : براسم ؛ روحك اوك
درین نقطه لوندن ، بر منبیدن طور مقسزین فیشقیران ،
صوکی یوکسلن ، دائماً یوکسلن ، دوداقلره قدر یوکسلن
وصوکر بر دعا کی دائماً هر برده کند کی کندینه تکرار
ایدیلن ، کند کی کندینه یواشجه سویله نیلن براسم .

بر آینه ده قایان و سیلین عکسلر کی قلیلرینک صمیمیتی
ایچنده، عشقی ایچنده دائره احاطه سته کیرن، اوکندن
اوزرینه عکس ایدن هر شیتی اونوتان ارککلر نه قدر
بختیارد! اوف! نه قدر مضطرب!

چیقدم و آرزومک خلافتنه، بیلمکسزین، ایسته مکسزین
مزارلغه دوغرو کیتدم. غایت ساده اولان مزارینی
بولدم؛ اوزرینده کی مرمرک باش طرفنده برخاچ واردی
آلتنده شو بر قاچ کلکینی اوقودم:

«سودی، سه ویلیدی و اولدی»

او اوراده ایدی، اونک آلتنده... جورومش!
نه دهشت! آلتنم طوقراقلر اوزرینده ایگله یورددم.
اوزون، اوزون مدت اوراده قالم. بردن آفتام
اولدیغی کورددم. اوزمان غریب بر آرزو، دلجه، مأیوس
بر عاشق آرزوسی بی استیلا ایتدی: کیجه بی اونک یاننده
صوک کیجه بی، اوراده آغایه رقی کچیرمک ایسته دم. لکن،
بی کورمه جکلر، قوغا جکلردی. ناصیل یاملی؟ بر حيله
بولدم. قالقدم وغائب اولمش موجودیتلرک بوشهری
ایچنده دولاشمغه باشلادم. کیدیوردم، کیدیوردم.
بوشهر دیکرینک، یاشانیلان دیکر شهرک یاننده نه قدر
کوچوک قالیوردی! بونکله برابر بواولورلر اویاشانیانلردن
نه قدر چوقدی. تارلارک اتمکنی بیین، باغلرک شرابی،
منبعلرک صوینی ایچین و عینی زمانده کونشی کورن دورت
نسل ایچون یوکسک اولر، سوقاقلر، میدانلر لازمدر.
حال بوکه اولولرک نسللاری ایچون، بزه قدر این انسانیتک
بومردیوه نی ایچون عادتاهیچ برشی، بر تارلا، برهیچ کافیدر.
ارض اونلری آلیور، نسیان اونلری سیلیور. الله ایصهار لادق!
مسکون مزارستان یاننده، بردن بره اونوتولمش
مزارستانی، اسکی اولملرک طوقراقلره تمامیه قاریشیدینی،
خاچلرک بیله چورودینی، یارین یکی اولولرک قونه جینی
متروک مزارستانی کورددم. او، یکی آچش کللر،
قوتلی وقارنلق سرویلر ایله دولو، انسان آتی ایله
بسله نمش مغموم وعلوی بر باغچه در.

یهلرینک چیقاردینی کورولتونی خاطر لایورم. آه یاربم!
اونی کومدیلر! کومدیلر! اونی! شودلیکک ایچنه!
قادین دوستلرندن بر قاچی جنازه یه کلشلردی. بن قاچدم
قوشلدم. اوزون مدت سوقاقلر آراسنده دولاشدم
صوکرا اویمه کلدم. ایرته سی کون بر سیاحته چیقدم.

*
*

دون (پارس) ه عودت ایتدم.

اودامی، اوداضری، یاتاغمزی، اشیامزی، وفاتندن
صوکرا بر انسانک صاغلنی زمانندن قالان هر شیتی
کوردیکم زمان کدرک اولیه بر تجدیدینه دوچار اولدم که
آز قالدی نجره بی آچوب کندیمی آشاغی آتاجقدم. بوتون
یوشیلرک اونی احاطه ایتمش، باریندیرمش، کوزه کورونمز
مسامات آراسنده اوندن، اونک وجودندن، اونک
تقسندن بیکلرجه ذرات صاقلامش اولان شو دیوارلرک
ایچنده اوتورمغه کندیمده قوت بولامادم؛ قاچقی ایچون
شابقه می آلدیم.

قابویه یاقلاشیرکن، کندیسنی باشندن آیاقلرینه قدر
کوسترمه جک درجه ده بویوک وهر کون، دیشاری چیقارکن
تووالنک یاقیشمش، بوتینلرندن شابقه سته قدر کوزل
و منتظم اولوب اولمادیغنی تدقیق ایچون قویدورمش اولدینی
آینه نک اوکندن کچوردم. بردن بره، اونی اوقدر چوق
دفعه عکس ایتدیرمش اولان بو آینه قارشینده طوردم
وقتیله اوقدر چوق، اوقدر چوق عکس ایتدیرمش که
هر حالده تمنائی صاقلامش اولمش لازم کلیر. اوراده،
آیاقدی، تیترمه یه رک، کوزلرم جامه؛ دوز، درین، بوش
لکن اونی تمامیه احاطه ایتمش، بنم قدر، بنم مفتون
نظرم قدر اوکا مالک اولمش جامک اوگننده دیکلیمش
دوریوردم.

شیمدی بن بو آینه بی سویورم ظن ایدیوردم. دوقوندم،
صوغوقدی! اوخ! خاطر لاق! خاطر لاق! بوتون
اشکینجه لری بنده یکیدن جانانلیران، کدر ویریمی
آینه، یاقیچی آینه، جانی آینه، مدهش آینه!

کوردم وایچنده کی اولو ، طاشی صیرتیه آتان اولو .
چپلاق بر ایسکلت شکنده کوروندی . ظلمت درین
اولغله برابر کوریور ، پک آی کوریوردم . طاشک
اوزرنده کنی اوقودم :

« الی بر یاشنده وفات ایدن ژاق اولیوان بوراده
یاتیبور . اقراباسنی سومش ، ناموسلی وائی یاشامش »
الهی بر حضور ایچنده اولمشدر . »

شیمیدی اولو دخی مزارینک طاشی اوزرنده کی
یازیلری اوقویوردی . صوکر ا یولک اوزرنن بر طاش ،
کوچوک بر طاش آلدی ، و بو یازیلری کمال دقتله
سیلمکه قویولدی . هپسنی ، یاواش یاواش سیددی . صوکر
بو یازیلرک یازیلش اولدینی یری بوش کوزلری ایله بر
مدت سوزدکن صوکر شهادت پارمغنی تشکیل ایدن
کیمک اوجی ایله ، بر کیریت ایله دیوارده چیزیلن
چیزکیلر کی پارلاق حرفلره شونلری یازدی :

« الی بر یاشنده وفات ایدن ژاق اولیوان بوراده
مدفوندر . میرانه قونه جنی بدرینک وفاقی فنا معامله لرله
تعجیل ایتش ، قاریسینه چوق اذیت ایتش ، چوققلربی
خیربالامش ، قومشولربی آلامش ، چاله بیله جکی
زمان چالمش وسفیل اوله رق اولمشدر . »

یازیسنی بیتیردکن صوکر حرکتسز بر حالده
اترینه باقدی . باشیمی چویردیکم زمان بوتون مزارلرک
آچیمش ، اولولرک دیشاری چقمش ، آقربالری طرفندن
طاشلری اوزرینه یازدیرلمش اولان یالانلرک سیلینه رک
حقیقتک یازیلش اولدینغی کوردم . کوریوردم که بر
صورته توصیف ایدلمش شو آی بدرلر ، شو صادق
زوجهلر ، شو فداکار اوغللر ، شو عقیف کینچ قیزلر
شو ناموسلی تجارلر ، شو اسکسز قادیلر ؛ آقرباجلادی
اولمش ، کینلی ، ناموسسز ، ایکی یوزلی ، یالانچی ،
مزور ، افتراچی ، حریص یاشامش ؛ چالمش ، آلامش
بوتون معیوب ، بوتون منفور حرکتلری ارتکاب ایتش
برر موجودیتدر .

یالکنز ، تمامیه یالکنزدم . بر آغاج کووده سی
یاندیه بوزولدم . صیق و سیاه داللری آراسنده ، کورونمیه جک
قدر صاقلاندم واوراده ، بر تخته پارچه سنه صاریلان بر
بردکن قضاذه سی کی آغاجک داللری ایچنده بکله دم .
کیجه سیاه ، چوق سیاه اولونجه ، ملجائی ترک
ایده رک آغیر آغیر فقط خفیف ، بر خیرسز کی ،
اولولر ایله دولو بر اراضی اوزرنده یورو مکه باشلادم .
چوق ، چوق ، پک چوق زمان سرسری کی دولاشدم .
قوللرم ایلری به دوغر واوزاتیمش ، کوزلم آجیق ، آلرمله ،
آیاقلرمله ، دیزلرمله ، کوکسمله حتی باشمله مزارلره چارپه رق
اونی بولمسزین ایلریله یوردم . یوانی آریان بر اعما کی
طاشلری ، خاجلری ، دیمیر پارمقلقلری ، جام قوردونلری ،
صولمش چیچک دملرتی یوقلا یوردم . حرفلری اوزرنده
آللمی کنز دیره رک اسملری اوقویوردم . نه کیجه !
نه قارائلق کیجه ! اونی بولما یوردم .

آی یوق ! نه کیجه ! قورقویوردم ، بوداریوللرده
ایکی صیرا مزارلر آراسنده کی بویوللرده مدھش بر
قورقویه طوتولمشدم . مزار ! مزار ! مزار ! هپ
مزار ! صاغده ، صولده ، اوکده ، یانمده ، هر طرفده
مزار !

بریسنک اوزرینه اوتوردم . آرتیق یورو مکه محالم
یوقدی ، دیزلرم بو کولیوردی . قلبک چارپدینغی دویوردم !
یرشی داها ایشیدیوردم . نه ؟ تعریف اولونه مازقاریشقی
بر کورواتی ! چیلغین باشیمده ، نفوذ ایدیه مزکیجه ده ؛
اسرارانکیز طور اقدما انسان لشلری ایله دولو یرده می
بو کورولتو ؛ اطرافه باقیوردم . اوراده نه قدر مدت قالدی ؟
ییلیمورم . دهشتدن دیزلرم مفلوج اولمشدی . قورقودن
سر خوشدم . ایکله مکه ، اولمکه حاضر دم .

بردن بره اوزرنده اوتورمش اولدینغ مزار طاشی
قیملدا نیورطن ایتدم . خیر ، شبه یوق ، بریسی قالدیریور کی
قیملدا نیوردی . بر صیچرایشله یانده کی مزاره آتلادم
وکوزدم . اوت ، ترک ایتدیکم طاشک دیم دیک قالدینغی

« سعید حليم وطلعت پاشا قايده لرینك زیرده محرر اسبابدن دولای دیوان عالییه سوفتی تکلیف ایله رم :

۱ — سبیسز ووقتسز حربه کیرمه لری .

۲ اعلان حربك اسباب حقیقه سیله صورت جریان ووقوعی حقنده مجلس عمومی به خلاف واقع بیانانده بولونمالری .

۳ — سفر برلکدن صوکره اعلان حردن اول (اتلاف) حکومتلری طرفندن وقوع بولان شرفی و فائده لی تکلیفلرک رد ایدیله سی و آلمان یادن برکونا تعهد وضمان آلتقسزین وبر فائده تأمین ایتکسزین حربه سور وکلنمه سی .

۴ — حربی درایتسز و استقامتسز آلره تودیع ایدرهك هر جبهه ده فنون حربیه لك قبول ایدمه به چکی مجنونانه حرکتلرک جریانیه و صرف منافع خسیسه شخصیه اوغورنده قوه حیاتیه ملتك اسرافنه مظاهرت ایله مه سی .

۵ — قواعد حقوقیه و انسانییه و خاصه قانون اساسیمزك روح و صراحتنه کلیاً منافی موقت قانونلر واصر و نظاملر اصدار ایدرهك مملکتی صحنه فجایعه قلب ایتمه سی .

۶ — وقایع حربیه دن سوق الحیشه تعلق ایتمه و بناء علیه کتبی لازم کله یئرله مجرد محافظه موقع داعیه سیله کتم ایله مه سی و هر کون منی بر سببله دشمنه چیکنتدیکی وطن معزز اقسامنك عواقب آلیه مندن ملتی وقت و زمانیه خبردار ایتمه مه سی .

۷ — حرب سنه لری طرفنده اتلاف حکومتلری طرفندن مکرراً وقوع بولان و بالخاصه روسیه نك انحلالندن صوکره ایدیلن صلح تکلیفلرینی رد ایله مه سی و بو کونکی عاقبت مشعومه یی دعوت ایتمه سی .

۸ — حربك احداث ایله دیکی مشکلات قارشیننده خلقك احتیاجنی تهوین ایدمه جك تدابیره توسل ایدمه جك یرده بر طاقم اشخاص مادیه و حکمیه نك احراز ثروت ایله مه سی تأمیناً احتسار و سوء استعمال یوللرینه صابارق مملکتك اقتصادباتی باتیرماسی .

۹ — هیچ بر لزوم و قانونه مستند اولما به رق سیاسی و عسکری سانسورلر احداثیه حریت مطبوعات و اخبارانی اخلال ایله مه سی و آوروپا مطبوعاتی مملکته اداخل ایتمه مه سی .

۱۰ — داخل مملکته بر هر ج و صرح اداری وجوده کتیره رك حریت جان و مال و عرضه مسلط بر طاقم چته لره معاونت و مظاهرت ایدرهك ایقاع ایله دکاری جنایات فجعه به مشارکت ایله مه سی .

دیوانیه مبعوثی

فواد

۲۸ تشرین اول ۳۳۴

یازیورلردی ، هپسی بردن ، ابدی استراحت محملرینك اشیکنده ، هر کسك بیلمدیکی یاخود بیلیمك ایسته مدیکی ظالم ، مدهش فقط محترم و پک یوکسك حقیقی یازیورلردی .

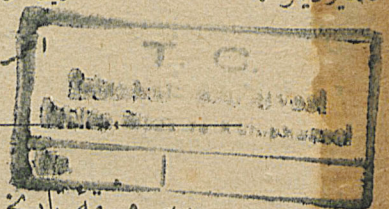
اونك ده مزار ی اوزرنده حقیقی یازمش اولاجغنی دوشوندم . و شیمدی قورققسزین ، آچیلمش تابوتلر ، نقشلر ، ایسکلتلر آراسندن اتلایه رق ، مزارینی درحال بولاجغمدن آمین اولارق قوشدم . کفله اورتولی یوزنی کورمه ک لزوم قالمقسزین اوزاقدن طانیدم . و براز اول : « سودی ، سویلدی و اولدی » سوزلرینی اوقومش اولدیغ مرمر خاچ آلتنده شونی کوردم :

« عاشقی آلداتقی ایچون سوقاغه چیقدیغی بر کون یاغور آلتنده اوشودی و اولدی » صباحله ین ؛ ییقیلمش اولدیغ مزار یانندن بی حرکتسز

۱ تشرین ثانی ۳۳۴

قالیدریلر .

امر صومع الصیه

بیر و یقه تاریخیه

دیوانیه مبعوثی فواد بك طرفندن مجلس مبعوثان ریاستنه ویریلن و دیگر اون مبعوث كرده اعضاسنی حاوی بولونان مهم بیر تقریر صورتی مجموعه منده بولوندورمانی فائده لی کوردك . سعید حليم و طلعت پاشا قايده لرینك دیوان عالییه عا که اولونماسنی طلب ایدن بو تقریر ، عزت پاشا قايده سنی ده بك واحقز ایتسه کرکدر . زیرا جهاد اکبر اعلانی امضالایان شیخ الاسلام خیری افندی بوقایینه ده عدلیه ناظری ، هرابکی قایینه ده مالیه ناظری اولان جاوید بك بوقایینه ده مالیه ناظری در . مجلس مبعوثان ریسی اولان خلیل بك ده دیوان عالییه سوقی طلب اولونان و افکار عمومیه نك هیچ ده محبوی اولمایان سعید حليم و طلعت پاشا قايده لرینك غیر متزلزل بیررکنی ایدی . بو وضعیتده بیر قایینه و بو حالد بیر مجلس مبعوثانك بیر ایشه یارایاجالرینی کیمسه ظن ایتمه یور . اوچ روم مبعوث طرفندن ده مدهش بیر تقریر ویریلش در . بونی کله جك هفته کی نسخه منزه آلاجاغز . فواد بكك تقریری شودر :